

Elementi i kriteriji vrednovanja u nastavi geografije

ELEMENTI VREDNOVANJA U NASTAVI GEOGRAFIJE

Element vrednovanja	Opis elementa	Oblik	Kriterij
Geografska znanja	<p>- obuhvaća činjenično, konceptualno i proceduralno znanje</p> <p>Činjenično znanje je temelj za razumijevanje geografskih sadržaja, no težište treba staviti na konceptualno i proceduralno znanje koje će omogućiti primjenu znanja u novim situacijama i kreativno rješavanje prostornih problema.</p> <p>Usvojenost odgojno-obrazovnih ishoda u ovom elementu provjerava se usmenim ispitivanjem i pisanim provjerama.</p> <p>Usmeno ispitivanje provodi se kontinuirano tijekom nastavne godine. Pisane provjere kreira učitelj i uključuje zadatke otvorenoga i zatvorenog tipa. Pisane provjere provode se periodično, nakon učenja i poučavanja određene skupine ishoda.</p>	pisano, usmeno	točnost i kvaliteta odgovora; reakcija na postavljeno pitanje; samostalnost
Geografsko istraživanje i vještine	<p>- grafičke, statističke, matematičke i orijentacijske vještine (orijentacija u prostoru pomoću orijentira i uređaja (kompas, GPS, geografska karta/plan), izrada skica, profila, tematskih karata, dijagrama, prezentacija, postera, plakata, samostalnih pisanih radova, domaćih zadaća); kognitivne vještine (analiza grafičkih priloga); primjena geografskih znanja, povezivanje nastavnog gradiva i logičko zaključivanje</p>	pisano, usmeno, praktično	točnost, preciznost, samostalnost, preglednost i sl.; primjena statističkih i grafičkih metoda; prezentacijske vještine; timski rad
Kartografska pismenost	<p>- poznavanje elemenata i sadržaja svih vrsta geografskih karata; interpretacija prostorne organizacije i procesa čitanjem sadržaja geografskih karata</p>	Pisano, usmeno, praktično	orijentacija i snalaženje na geografskoj karti; čitanje i interpretacija sadržaja karata; pravilno pisanje geografskih imena

KRITERIJSKO VREDNOVANJE

Ocjena	Obrazloženje	Elementi vrednovanja
Nedovoljan (1)	Nelogičan odgovor s pogreškama. Pri analizi geografskih pojava i procesa izvodi potpuno krive zaključke.	<ul style="list-style-type: none"> ● Geografska znanja ● Odgovori su pogrešni i uz veću pomoć potpitanjima. ● Učiteljica pomaže kod odgovaranja. ● U izražavanju radi formalne pogreške. ● Pri odgovaranju je potreban veći broj potpitanja i usmjeravanja prema točnom odgovoru, no i tada uglavnom daje pogrešne odgovore. <ul style="list-style-type: none"> ● Geografsko istraživanje i vještine

Ocjena	Obrazloženje	Elementi vrednovanja
	<p>Izvodi potpuno krive zaključke pri analizi problema, bez logike i razumijevanja obrazlaže jednostavne geografske pojave i procese.</p> <p>Ne snalaženje na karti i uz pomoć učiteljice.</p>	<ul style="list-style-type: none"> U analizi grafičkih i slikovnih priloga uočene su velike pogreške. Ne uočava osnovne geografske procese. Ne izražava vlastito mišljenje. Ne služi se dodatnim izvorima. Pogrešno prikazuje rezultate istraživanja ili ih uopće ne prikazuje. Tumačenja rezultata su pogrešna. Ne provodi istraživanje ili ga provodi pogrešno. <ul style="list-style-type: none"> Kartografska pismenost Ne snalazi se na geografskoj karti. Ne prepoznaje pojedine geografske sadržaje na geografskoj karti.
Dovoljan (2)	<p>Nepotpuno, površno i s pogreškama, izneseno znanje slabo je povezano.</p> <p>Nepotpun, površan odgovor s pogreškama. Površno i djelomično i uz učiteljičinu pomoć izvodi zaključke pri analizi geografskih problema.</p> <p>Površno i djelomično i uz pomoć uočava geografske pojave i procese. Slabo snalaženje na karti i uz pomoć.</p>	<p>Geografska znanja</p> <ul style="list-style-type: none"> Odgovori su spori i nepotpuni te uz veću pomoć potpitanjima. Učiteljica pomaže kod odgovaranja. Postavljajući pomoćna pitanja na koja učenik uvijek ne odgovara sigurno. U izražavanju radi formalne pogreške. Pri odgovaranju je potreban veći broj potpitanja i usmjeravanja prema točnom odgovoru. Nabraja faze nekog procesa, ali ne može ga samostalno opisati i izvesti zaključke. Čak i uz pomoć učiteljice slabo i nesigurno primjenjuje znanje. <p>Geografsko istraživanje i vještine</p> <ul style="list-style-type: none"> U analizi grafičkih i slikovnih priloga uočene su veće pogreške. Površno i djelomično uočava osnovne geografske procese. Rijetko izrazi vlastito mišljenje. Slabo se služi dodatnim izvorima znanja i teško procjenjuje točnost ili relevantnost u dodatnoj literaturi. Djelomično točno prikazuje rezultate istraživanja, a tumačenja rezultata su jako manjkava. Pri provođenju istraživanja treba kontinuiranu pomoć, ali se trudi primijeniti osnovna pravila. <p>Kartografska pismenost</p> <ul style="list-style-type: none"> Teško se služi geografskom kartom, rijetko prepoznaje pojedine geografske sadržaje na geografskoj karti

Ocjena	Obrazloženje	Elementi vrednovanja
Dobar (3)	<p>Djelomično logično i uvjerljivo.</p> <p>Odgovor djelomično točan. Djelomično i nepotpuno izvodi zaključke pri analizi geografskih problema. Snalaženje na karti uz pomoć.</p>	<p>Geografska znanja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vlada osnovnim znanjem propisanim ishodima predmetnog kurikulumuma i međupredmetnim očekivanjima. • U primjeni i povezivanju činjenica ne pokazuje sigurnost i samostalnost (nema bitnih pogrešaka pri izlaganju činjenica; potrebna su i potpitanja učiteljice, osobito kad se radi o povezivanju materijala; ne zna jasno i bez učiteljeve pomoći izložiti obrađeno gradivo). • Nesiguran u objašnjavanju uzročno-posljedičnih veza na Zemlji. • U rješavanju problemskih zadataka i prikazivanju međudodosa u živome svijetu treba pomoć učiteljice. • Razumije osnovne obrađene programske sadržaje, ali ih ne primjenjuje u novoj situaciji niti potkrepljuje vlastitim primjerima. <p>Geografsko istraživanje i vještine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uz pomoć učiteljice djelomično donosi zaključke pri analizi geografskih procesa i pojava. • Nedovoljno samostalno izvodi praktične radove. • Nedovoljno samostalno provodi istraživanje i primjenjuje usvojeno teorijsko znanje. • Vidljivi su propusti u opažanju, a u raspravama sudjeluje samo povremeno. • Prikazivanje i argumentacija rezultata nije dovoljno precizna te treba pomoć učiteljice. • Uz pomoć prepoznaje ili postavlja istraživačka pitanja i služi se dodatnom literaturom. <p>Kartografska pismenost</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geografsku kartu koristi uz učiteljevu pomoć, samostalno pokazuje osnovne sadržaje ali uz više vremena.
Vrlo dobar (4)	<p>Točno, logično, temeljito i s razumijevanjem uz manju pomoć.</p>	<p>Geografska znanja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sigurno i solidno vlada znanjem ishoda predmetnog kurikulumuma i međupredmetnih očekivanja uz praktičnu primjenu, ali ima nedostataka u povezivanju detalja i činjenica (nedostatke u povezivanju činjenica ispravlja na napomenu učiteljice). • Uspješno objašnjava naučeno. Služi se usvojenim znanjem i navodi vlastite primjere te logično obrazlaže prirodne zakonitosti uz rijetke poticaje ili pomoć učitelja/učiteljice. • Povezuje naučene nastavne sadržaje sa svakodnevnim životom • Uglavnom samostalno rješava problemske zadatke. <p>Geografsko istraživanje i vještine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uspješno primjenjuje stečena znanja. • Gotovo uvijek primjenjuje geografska znanja, sposobnosti i vještine u istraživanjima.

Ocjena	Obrazloženje	Elementi vrednovanja
	<p>Točan, temeljit i opširan odgovor, točno, ali sporije uočava geografske pojave i procese.</p> <p>Snalaženje na karti je malo sporije ali bez pomoći učiteljice.</p>	<ul style="list-style-type: none"> U provođenju istraživanja u potpunosti slijedi zadane etape uz manju pomoć u formuliranju istraživačkog pitanja. Samostalno prikazuje rezultate istraživanja, analizira ih, izvodi zaključke i prezentira rezultate rada. Uspješno samostalno opaža te često sudjeluje u raspravama i interpretacijama. Samostalno odabire adekvatnu literaturu i njome se služi. <p>Kartografska pismenost</p> <ul style="list-style-type: none"> Uspješno analizira kartografske, grafičke i slikovne priloge te uglavnom samostalno donosi zaključke. Uočava geografske sadržaje na geografskoj karti i koristi se njima s minimalnom pomoći učitelja/učiteljice.
Odličan (5)	<p>Izrazito točno, logično, temeljito, opširno, argumentirano.</p> <p>Izrazito točan, temeljit i opširan odgovor. Detaljno analizira slikovne i grafičke materijale.</p> <p>Samostalno izvodi zaključke i uočava uzročno- posljedične veze. Izvrsno snalaženje na karti bez pomoći nastavnika.</p>	<p>Geografska znanja</p> <ul style="list-style-type: none"> Usvojeno znanje primjenjuje u novim situacijama i na složenijim primjerima. Uspješno primjenjuje stečeno znanje te korelira usvojeno sa srodnim gradivom. Samostalno rješava najsloženije problemske zadatke. Samostalno uočava i tumači uzročno - posljedične veze i međudnose na Zemlji navodeći vlastite primjere. <p>Geografsko istraživanje i vještine</p> <ul style="list-style-type: none"> Naročito se ističe u diskusijama , praktičnim vježbama (kartama, grafikonima, referatima, digitalnim materijalima). Samostalno osmišljava praktične radove te pokazuje originalnost i kreativnost u njihovu izvođenju . Samostalno postavlja istraživačka pitanja i na temelju njih osmišljava istraživanja, a rezultate rada kreativno prikazuje i argumentira uočavajući povezanost promatranih promjena s usvojenim nastavnim sadržajima i svakodnevnim životom. Redovito sudjeluje u raspravama i interpretacijama. Uspješno se služi dodatnom literaturom i izvorima te procjenjuje točnost podataka u dodatnoj literaturi. Samostalno izvodi zaključke i uočava uzročno- posljedične veze, geografske pojave i procese. <p>Kartografska pismenost</p> <ul style="list-style-type: none"> Prisutno je okretno snalaženje i dobro čitanje geografske karte. Točno, precizno i brzo uočava geografske sadržaje na geografskoj karti.

Okvirne vrijednosti za granice ocjena kod pisanog provjeravanja geografskih znanja, geografskih vještina, kartografske pismenosti

Postotak (%) bodova	Ocjena
90-100	Odličan (5)
80-89	Vrlo dobar (4)
60-79	Dobar (3)
50-59	Dovoljan (2)
0 -49	Nedovoljan (1)

- VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA - PREZENTACIJE, REFERATI I PLAKATI
 - o pridržavati se zadanih elemenata i kriterija vrednovanja dobivenih za referat, plakat ili prezentaciju (elementi i kriteriji vrednovanja bit će zasebno obrađeni i objašnjeni kod postavljanja zadatka)

- ISTRAŽIVAČKI RAD
 - o elementi i kriteriji vrednovanja bit će zasebno obrađeni i objašnjeni neposredno prije istraživanja

Dio vrednovanja su i bilješke kojima se prati učenikov odnos prema radu (izvršavanje zadataka, pisanje domaćih zadataka itd.).

Zaključna ocjena ne proizlazi nužno iz aritmetičke sredine. Za pozitivnu zaključnu ocjenu, učenik smije imati jednu neispravljenju ocjenu. Ispravak pisanih provjera provodi se tjedan ili dva nakon analize pisane provjere (u dogovoru s učenicima). Ukoliko učenik ne ispravi, dužan se je javiti kada nauči.